

[Christophersen]

særlig politisk rettighed i Storbritannien i modsætning til normannerne, der først ankom i 1066, eller man kunne hævde, at nordboerne ankom først til Grønland og derfor skulle have en speciel placering i forhold til den nuværende grønlandske befolkning. Men alt det er jo temmelig irrelevant, for man er i hvert fald ud fra et liberalt demokratisk synspunkt nødt til ganske enkelt at betragte situationen, som den er nu; og som den er nu, er det klart, at der ikke er noget flertalsstyre i Sydafrika. Det tror jeg er det mest fornuftige udgangspunkt. Alt det med historiske rettigheder hører ikke hjemme i en debat som denne her.

Men så vil jeg gerne sige til hr. Dohrmann – og det er egentlig ham, der kalder mig herop – at jeg er bange for, at han ikke er helt klar over, hvad konsekvensen ville være af, at vi ændrede holdning på nuværende tidspunkt. Selve det forhold, at man etablerer diplomatiske forbindelser på et højere niveau i form af en gesandt eller en ambassadør, vil efter min opfattelse ikke ændre ved de økonomiske relationer mellem Danmark og Sydafrika, for de reguleres ikke af, hvordan de diplomatiske forbindelser er. Sydafrika har en kapitalistisk, liberal økonomi, og der er visse restriktioner i vores handel med Sydafrika af mere eller mindre frivillig karakter, men de vil ikke blive ændret af, at vi ændrer karakteren af de diplomatiske forbindelser. En ændring af de diplomatiske forbindelsers karakter vil alene blive opfattet som et politisk signal.

Derfor mener jeg, man må vurdere forslaget ud fra, hvordan reaktionen på det vil blive både i Sydafrika og i den øvrige verden, hvordan man ville opfatte en beslutning i Danmark om netop på nuværende tidspunkt at udnævne – har jeg forstået – en ambassadør i Sydafrika.

Jeg tror, det ville være en disposition, som i øjeblikket ville være overordentlig uheldig. Jeg ser ikke væk fra, at der en dag kunne finde en udvikling sted i Sydafrika, som kunne gøre det fornuftigt, fordi det kunne virke stimulerende på en proces, som vi gerne vil have sat i gang. Jeg mener heller ikke, man kan se væk fra, at det en dag kan være noget, som vi vil finde er fornuftigt at gøre i samarbejde med en række andre vestlige lande, de øvrige nordiske lande eller de øvrige EF-lande som led i en samlet opmuntring af

en proces, som var kommet i gang. Men på nuværende tidspunkt mener jeg ikke der er en proces i gang i Sydafrika, som fortjener en sådan belønning eller en sådan tilkendegivelse. Tværtimod kunne jeg meget vel forestille mig, med de helt uafklarede drøftelser der er om situationen i Namibia, at det ville blive misforstået i Sydafrika og også i verden omkring os. Derfor tror jeg, at det klogeste, vi kan gøre i øjeblikket, er ikke at lade et – undskyld, jeg bruger udtrykket – noget tilfældigt forslag fra fremskridtspartiet påvirke Danmarks holdning til hele denne sag. Jeg tror, det fornuftigste er, at den danske regering følger udviklingen i Sydafrika i samarbejde med de øvrige nordiske lande og i samarbejde med de øvrige EF-lande, og så kan man tage sagen op igen, hvis man skønner, det er politisk hensigtsmæssigt at tilkendegive en imødekommenhed, eller hvis man skønner, det kan virke fremmende på en proces, vi i øvrigt ønsker at fremme. Det er såmænd baggrunden, hr. Dohrmann, og ikke noget som helst andet, for den indstilling, venstre har lagt for dagen.

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

I modsætning til, hvad nogle tidligere talere har sagt, finder jeg intet mistænkeligt eller betænkeligt i den holdning, som venstre og de konservative tager; jeg har fuld forståelse for, hvordan udviklingen er foregået. Alligevel er det hr. Christophersens indlæg, der fik mig til at bede om ordet for en kort bemærkning, fordi der er noget, jeg synes det ville være interessant at få at vide. Lad så det med ambassadøren ligge indtil videre – jeg forstår, der skal en udvikling til – men så vil jeg bede hr. Christophersen og eventuelt også de konservative om at give mig løfte om to ting: for det første at støtte kravet om, at der kommer nøjagtige, troværdige oplysninger frem om, hvad der er sket i Sydafrikas parlament igennem de sidste to-tre år, bl. a. for at hr. Christophersen og andre kan bedømme, om der er den udvikling i gang, som kunne berettigede et yderligere skridt. Dernæst – og det er nok så vigtigt for mig – at få tilsagn fra de to partier om, at man i givet fald vil modvirke den danske regerings af ministeren antydede bestræbelse for i nordisk regie eller i EF-regie at få udvidet embargoen over for